

Asia: VN/27452/2020/

Työryhmän mietintö julkisuuslain ajantasaistamisesta

Yleisperustelut sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Huomionne yleisperusteluista sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys -jaksosta (mietinnön jaksot 2-5 ja 10)?

-

Soveltamisalan laajentamista koskevat ehdotukset

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisen hallintotehtävän hoitamiseen kokonaisuudessaan? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

STTK pitää kannatettavana julkisuusperiaatteen asianmukaisen toteutumisen varmistamista ottaen huomioon hallinnon uusiutuvat rakenteet ja sääntely-ympäristössä tapahtunut kehitys. Selvää myös on, että nykyistä selkeämpi ja toimivampi viranomaisen toiminnan julkisuutta koskeva lainsäädäntö edistää yhteiskunnan avoimuutta ja vastaa siten nyky-yhteiskunnan vaatimuksia.

Julkisuuslain soveltamisalan laajentamisen yhteydessä tulisi kuitenkin huomioida tarkemmin työeläkejärjestelmän erityinen asema, tehtävä ja ominaispiirteet. Mietinnössä tarkastelu on jäänyt osin puutteelliseksi. STTK katsoo, että kaikki työeläkejärjestelmää koskevat muutokset tulisi myös käsitellä kolmikantaisesti.

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisyhteisön määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

Julkisuuslain soveltamisalan laajentaminen johtaa myös rikosoikeudellinen virkavastuun laajenemiseen julkisyhteisön määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin. Lakiluonnokseen on otettu virkavastuuta osoittava säännös siltä osin, kun toimija hoitaa julkisuuslain soveltamista koskevaa julkista hallintotehtävää (5§). STTK huomauttaa, että myös palvelussuhteisiin liittyvissä sääntelykokonaisuuksissa tulisi noudattaa kolmikantaista lainsäädäntövalmistelua.

Minkälaisia erilaisia turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia arvioitte mietinnössä ehdotetulla julkisuuslain soveltamisalan laajentamisella olevan? Ovatko voimassa olevan julkisuuslain salassapitoperusteet riittävät suojaamaan tietoja, joita on ehdotuksen mukaan soveltamisalan piiriin uutena tai laajemmin tulevien toimijoiden hallussa? Onko organisaatiollanne hallussa tietoja, joiden salassapito olisi välttämätöntä esimerkiksi turvallisuusnäkökohtien vuoksi eikä niiden salassapito ole mahdollista voimassa olevassa laissa tai erityislaeissa säädettyjen salassapitoperusteiden perusteella?

-

Muut mietinnön ehdotukset

Olisiko muilla kuin lain soveltamisalaa laajentavilla ehdotuksilla organisaationne näkökulmasta turvallisuusvaikutuksia ja minkälaisia nämä vaikutukset olisivat?

-

Lakiehdotus ja säännöskohtaiset perustelut

Huomionne luvuittain lakiehdotukseen ja sitä koskeviin säännöskohtaisiin perusteluihin?

1 luku

-

2 luku

-

3 luku

-

4 luku

STTK pitää tärkeänä henkilötietojen käsittelyä koskevan sääntelyn yhdenmukaistamista EU:n yleisen tietosuojasetuksen kanssa. Myös tietopyyntöjä koskevien menettelysäännösten selkiyttäminen ja täsmentäminen on perusteltua.

Huomionarvoista kuitenkin on, että julkisuuslain organisatorisen soveltamisalan laajentaminen lisää hallinnollista työtä, sillä tietopyyntöjen käsittely ja salassapitosäädösten tulkinta edellyttää riittävää henkilöstöresurssointia sekä asianmukaista osaamista. Tämä tulisi huomioida tarkemmin vaikutusarvioinneissa.

5 luku

-

6 luku

-

7 luku

Salassa pidettävien tietojen luovuttamista koskevia säännöksiä ehdotetaan joustavoitettavaksi siten, että viranomainen voisi luovuttaa salassa pidettävän tiedon yksittäistapauksessa toiselle viranomaiselle tai yleisölle erittäin tärkeän yleisen edun vuoksi, jos säännöksessä tarkoitetut edellytykset täyttyvät (33§). Lisäksi asianosaisjulkisuutta koskevaan säännökseen lisättäisiin uusi rajaava peruste, joka koskisi viranomaisen toimenpiteitä edellyttävän ilmoituksen tekijän henkilöllisyyttä. STTK katsoo, että mietinnössä tulee selkiyttää, mitä tarkoitetaan yleisölle tärkeän edun vuoksi annettavalla salassa pidettävällä tiedolla.

8 luku

-

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne?

-

Ahtiainen Minna
STTK ry.